

ЭППИЭТИНЭС ҮРДЭЭТЭР ДАБАНЫ

Тэрээһин мөлтөбүн
тэбийтэ

БАРЫТА КИҢИ УЙГУТУГАР, КИҢИ ТУҢУГАР

СОВХОЗТАР СҮӨНҮ ИИТИИТИГЭР 1984 СЫЛ СЭТИННЬИ		
Эт оюонуута (пентнер)	Эти государство	
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31	32	33
34	35	36
37	38	39
40	41	42
43	44	45
46	47	48
49	50	51
52	53	54
55	56	57
58	59	60
61	62	63
64	65	66
67	68	69
70	71	72
73	74	75
76	77	78
79	80	81
82	83	84
85	86	87
88	89	90
91	92	93
94	95	96
97	98	99
100	101	102
103	104	105
106	107	108
109	110	111
112	113	114
115	116	117
118	119	120
121	122	123
124	125	126
127	128	129
130	131	132
133	134	135
136	137	138
139	140	141
142	143	144
145	146	147
148	149	150
151	152	153
154	155	156
157	158	159
160	161	162
163	164	165
166	167	168
169	170	171
172	173	174
175	176	177
178	179	180
181	182	183
184	185	186
187	188	189
190	191	192
193	194	195
196	197	198
199	200	201
202	203	204
205	206	207
208	209	210
211	212	213
214	215	216
217	218	219
220	221	222
223	224	225
226	227	228
229	230	231
232	233	234
235	236	237
238	239	240
241	242	243
244	245	246
247	248	249
250	251	252
253	254	255
256	257	258
259	260	261
262	263	264
265	266	267
268	269	270
271	272	273
274	275	276
277	278	279
280	281	282
283	284	285
286	287	288
289	290	291
292	293	294
295	296	297
298	299	300
301	302	303
304	305	306
307	308	309
310	311	312
313	314	315
316	317	318
319	320	321
322	323	324
325	326	327
328	329	330
331	332	333
334	335	336
337	338	339
340	341	342
343	344	345
346	347	348
349	350	351
352	353	354
355	356	357
358	359	360
361	362	

Совхозтар	Эт оюгуута (центнер) тыминаах мйааһыннаа				Эти государство атыллааһын (центнер)				Үүгү валовой мыйы (центнер)				Үүгү государство атыллааһын (центнер)				Биир фуражной ынахтан манна (кг)			
	10 мй- дааһы былаан	Туола	%	1983 с. ±	10 мй- дааһы былаан	Туола	%	1983 с. ±	10 мй- дааһы былаан	Туола	%	1983 с. ±	10 мй- дааһы былаан	Туола	%	1983 с. ±	10 мй- дааһы былаан	Туола	%	1983 с. ±
Карл Маркс	—	4806	—	+1347	6860	4853	70,7	+1394	26000	28519	109,7	+2683	22500	24264	107,8	+3060	1376	1427	103,7	+50
Субуруускай	—	2548	—	+507	3000	2530	84,3	+488	10200	11582	113,5	+1774	8870	9712	109,5	+1383	1260	1355	107,5	+17
Эрилик Эристин	—	5494	—	+2168	6850	5019	73,3	+1692	24350	24863	102,1	+884	21140	22041	104,3	+525	1376	1318	95,8	+4
«Чурапчы»	—	3403	—	+201	4540	3281	72,3	+78	16300	16043	98,4	+1982	14290	14369	100,5	+2165	1237	1120	90,5	+14
«Миандабайы»	—	2616	—	-540	3850	2611	67,8	-545	12250	13436	109,7	+1004	10700	12240	114,4	+1350	1286	1374	106,8	+11
Ор. үрдүнэн	—	18867	75,8	+3673	25300	18414	72,8	+3113	89100	94443	106,0	+8327	77500	82645	106,6	+8483	1319	1320	100,1	+10

[illegible]

Эхний соруудад 42 тоннаар
тосоруулагддаг. Онуука
Эрхлэг Эрхлэгийн азийн
С. Бурусан азийн усны
«Мандагийн» соруудтар
мөхтөөн бээрлэлэр, Огтон
Анхорго урнал Чамар от-
догшисхара онхоргор тус-
тах ий бийлэгийн аа азы
тосоруулагддаг. Ити кэмгэ
соруудартаа Карл Маркс
азийн усны «Чурагын»
соруудтар туйагийн азийн
200—149 тоннаар тугтаран
кытат бастаа ийагттай
үүхтэй татми шддлалэр.
14ти бийр, Икклинээн,
бу ийга кийрхэтэн үү-
гийн эмгэгс тугтаран туг-
тар, Халобур, алтынны 31
күйгүр дээр күйгүр 1 3.1
күйгүр үүт киймат буул-
дана, кэнанки уон күйгүр

34 центнеринэн ачааста, аасыгт сэлтуулааных хэмжээгүйээр эвчих үүд тална. Ялангуяа ордух Судуруудай астины уонна сройбуугга ыгырылалах соьоллоднай» совэстэр хамтаатлар. Ой нигэр болтогондор күнгэ 2,7 центнери ыа одорон 1,5 центнергэ тинах түһэрдилэр. Отгон болугурдар уола советсьевтар 1,8—2,1 центнертэн сууабэттих.

Бу айга, ОАИХ совета тириит сорудаарынан, оро йуон үрдүнэн 530 тонна үүд манан, 485 тонната го- сударелтода туттарыллынах таах, кичат суёну 12 кг төмөрүтүүлэхтөх. Онсо ялстик бастакы ыйгар илсэлэмбит тэтин хойда

да чигэтгилдэрэ эройиллэр.
Туох хайнык ийилэз, сүө-
лүнү эбии ааватынны кичэ-
йикхэ. Ол ийин хас отд
дэллеллэр ахсын эбии аны-
аһы оттор элөөдөр төр-
өлгөн барыта 2725 тоһи
эбии аһыаһы, содоһону,
кур оту, дууһаны, хоһууну,
талах изокотун, уо.д.а.
бэлэмнэхтөөхтөр. Бу би-
риэмэстигэр ийиһилиһыт
олус наадалаах дыһалы
сөөхкөтөр төдөрбөккөлөр,
кормокуһиялар төдөрү кыа-
һыан уһуһун ийиктөр. Ый-
аһын ити дыһалы олох
төбөккө эрэ сүөһүтүн
элбөх аһы-үөдү ылар туһу-
нан санын да барыаһа са-
татмаат.

Кыстын бастаки ийыгар
54 сүөһү туһата сүөх өлжө

Анализтар көрдөрөөлөрүнүн, ордук элбэх сүүлүкү Словья, Болтоого уюна. Одыдуу отделеилар күүнүгү кэмиз тымынган, бына түнүрүн алырдуу. Бу ырга кыргызтын сохсатарга ханы-үйз 7 сүүлү көнүлүзгү өлгө, ол ийигэр Болтоого—3 оороску. Алымныга оройуң үрдүзгү барыга 310 мнах сизмэлдизилтээр баара эрз 240-нан толорудуңна. Ол ийигэр Субурускай аатынан сохсоз 3. «Чуралчы» сохсоз бына. Бу сизмэлдизилтү даян отчоттооталыр. Көлөр сизмэлдизилтү бынаарар үлөз ийигиник сизман тохтогулдуох тустаах.

нээрхыг бэлэчээ хамсаа-
лал Эрлийн Эрстийн аа-
мнан уонна Субур, ускай
ахынан савхастарга бавр-
агчтарын 115—178 бы-
рьһан тигэһэн сэдү-
дулар, Отгон «Чурапчы»
уонна «Мындабайлы» сав-
хастар 15—11,3 бырыһа-
нын эрэ. Итинэн оройуон
үрдүнэн быыл тохсунуу
ый 1 күнүдэри туруунак
бавр 1402 тигэһэттэн 1131-
рэ манахха таһаарыллынып,
эбэтэр ынах 15,8 бырыһа-
на арэ эдэрситининэ. Дык-
гэр, 20 бырыһанын тигэ-
һэнэн сэдбүрүөхтээх эти-
бит.

Түмүктээн эттэххэ, кы-
тын бастагы мыйгар та-
һаарыллыыт итэбастартан
суналлык туовтар чопчу
дьяһааллары манахха.

М. КИРИЛЛИН,
тыа хаһаай:стыбатын
управлениетын кыдалбы-
най зоотехника

КИНИ КУТА—СЫЛГЫТА

-Азаттар ордук бэрнэ-
саны сымга интхитигэр
аргатын талалынаах, —
ей шортун иетэ зоотех-
н Владимир Алексеев,
ркен или Казаар отдо-
маны с агыбыга и мс-
най Ишхожонгый Дьаа-
хай туһунан кэпсэтэ-
н. Сотору буолаат, Куу-
а иин сиргэ кизиг
ахыа тийиэн кэлэбит.
а таһыгар сылгылар
ойун турааллара кө-

Чинга ийлазриттан
 шарилыбыт сүүсчээ
 сүү оомтаах сымгы-
 ын Николай Николае-
 в Григорьев уонна Ми-
 хаил Михайлович Софронов
 -арааһын туруораллар
 Салгыыттар үлэлэ-
 ринэ. Дьонөй оло-
 хтон дымрылата-
 ырын тибигирдэл-
 ытын аһатымта ту-
 ьэ түбүктээх, соч-
 кулээх. Хаарга
 түбүрүлгүн күөх от
 ымыта ыраахха дьэ-
 ьүгүйдэ кэстөр.

1. Икестыгэр израа-
 2. ааһтаан кэлбт кэ-
 3. нэст, бүтүүгү аарыа
 4. абуу смалы турара.
 5. аһыт ага бараксан
 6. теһе көс сирин а
 7. ыһаа кызылтирө буо-
 8. ҕуһу. Бу Иниоксений
 9. аһыт, Смылгыһыт уол.
 10. аһыт, Смылгыһыт уол.
 11. аһыт, Смылгыһыт уол.

сар күндүк сапмыллар. Дингизин, ондук буудба-
тар, Корүүтүн истинттен
уулаан туулактаах. Хай-
лах жоругун да, ондук те-
рөгү ылаарын. Холбоор
арка төрүүр бизлери кер-
сөөдөн эрдэттен хаарчыл-
аа хаайан абатын, кулуну
ийнэттен эрд араарым
туулаарга билел турар.
Улахан белдонтобун
арыгынан эрер бизлере
уурабын. Ол түмүгөр икки
сыйлаарга 81 биеттен 81
кулуну ылан, деловой тах-
сынын 103 барынанга
төрөлсө соокозор баста-
быткан. Бийыл түмүк ку-
ларана суох: 88 биеттер
79 кулуну алган. Оттон
улахан сыйлабын 100 бы-
рынан, тыннанат иттер
туруктаным, — диең кы-
сир түс бийитин үстөн
сөөттөн сыйлабыткан.

Алаас уолугар бийыл
күнүн улахан чиге такы-
гыт — дойду төбөр түрүр
Москва куракка бөлүбүт
сыйла пилеттин бөтүрү-
лүгөр аякымат Бүтүн Со-
юздери сапмырга Саха
сириттен үнүө буолан кы-
тылгытара.

Саха дуоно Маскпаа
кэ да хоммуттаа, Норуот
Х: Хаайыстыбатын Сигийи-
ларин Быыстанкатыгар
сэргийэн, эсэргэ байдаллах

боруоди сыгылары сөөгө-
махтайа көрүттөтө. Инно-
кенин өңү саяа сыгыла-
рын хаартискаларын, ону
төгө биш добуздарын,
сейсөз чешини салгыласта
Дмитрий Егорович Васи-
лев портрета ийинен ту-
раарын көрөн, кырдыга, со-
лунбута, Машиа эра калса,
көрүм джаб-тах болмада-
ни, Сыгылыт киби үлөт.
Үрдүктүк сыналзакмын,
мугура суох үрөбүтэ, Бу
бөрүөхөй биһеапкани,
төрүбүт нуучча норуоту,
иургун дыноугар не сүрө-
катын махтана санаабын.

Үлэйнэр коллектива ху
дун деловой талын
86,4 бэрлэгийн тэвч
Ол түмүгэр 368 кулуун ил
дмалар. Илэоентий бэйл
буолларина 85 бэйл к
рор-истэр. Үлэйнэргэ ууу
дусбула тарлинна: санс
тутулаубут одорор дьэзл
нилэр, бэл дннэр
телефонаннилар. Кэлэр
снлга электр-уот кнла
днлар сабааллар

Нино Кентийаах звенона үзэлчилээр. Бу нэмыа та бидгатаарам түс бэбээрнэ нэр Силзээр. Уонсайа 73 сымгыны көрөлөр харайа лар. Старинийынаа оныт төх сыйлыныт Петр Нико дөөнч Дьлчөөкөй аням мута. Бидгын савмай эл нийтээр кэм калы сымгыныт дөөнч. Кинлэр бу күннэргэ государствога 6 тонна үчүгэй хаачыстыба длаа эмис эти туттарыаа тараа.

Ити нурд к. Эрлин
Эрестин аатын сохон
чемпион сыттылат кеме
моле Николетий Дьлч
көрсөк уон бириэс нят
летти сурудаар таларо
туһугар туох бар сатам
ныатан уурун турсон үл
лэирэ ити сурудаар аһ
йах симпиралартан де
кестор.

П. ОКОМЕШНИКОВ,
Синмониторёв: комсомо-
лец Иннокентий Дьяко-
нов; сызгычылар (хана-
таш) Н. Н. Григорьев уоп-
та М. М. Сефронев үлө-
лөрүн каматар.

Астор фотолара.

НУУЧЦА литература-
тын начальный кидас-
тарга үөрөнүр сымдары-
ан таптымын. Ол эрэра
аһам дадын бу ики
ыла курлук умсугуйн
нуучца суруйлаачыларын
үйренимдарын аагыттым,
үөренишини өйдөөбөнүм.
Ити кэмга мин бу кэра
ыла өссө күүскө, динан-
ны пагаатым—диэн су-
руйбута байэтин сочине-
шетиылар оччолорго онус
ылаас үөрөнөчүчүтө, би-
дирин Ленинградтаас

..... Οσκυόλα ολόβο

**УЛУУ ТЫЛГА
УНУЙААЧЧЫ**

.....Үлэ опытыттан

ершен пативан педагогической институт студентка Татьяна Макарова, Сынган орто оск, олимпиада куучча тылын уонна литературатын директорун үрөтөр кылааска үөрөнмүт ылаарын түбүгүн.

Бу килаас 1977 сэмдээх
ка айыммалыта, Онтон
ида манаа учууталы-
дан 1974 сэмдээхха үрдүк
директ бүтөрбүт Г.А. Лу-
дска улаһан, Ити кэмгэ
33 оҕо бүтөрбүннэтэн үгүс-
эрэ үрдүк үөрөххэ, ол
һиннэн 39-һа гуманитар
эй факультеттарга үөрөнө
хыдыһаллар. Аһгардас ити
дэ сыһынаралар педкол-
лектив, үлөөлөн, тууһан-
наа үчүктэл айыммалыах

Оскуула реформата Үөрөнзөччилэр орто оскуола бүтүрэлдигар нуучу кылым ичингизе суох бичээлэрин кэпкээр соргуу ууруорда. Онон бу кылаас чууталын үлэтин өлүкүнү эрер, үөрэтэр, кэрсэр махаттырын туораторга төмөлдөр, опытын атын оскуолаларга кичиник таргатар каада.

Литератураны үөрэтигизе үөрөнзөччилэр кичиник кыта үлэтин дьоруунгарагизе болдомтозу туһаанар ордук. Галина Александровна уруонка ололорго үчөбинка с.о.у. тирдэргэ кыһанар. Отто үчөбинка баары ололор бэйлэре аадаллар, ордук наадалаарын бэлдэтэллэр. Урукстарга үөрөнзөччилэр икитинкэриниэри

Кылаас бастаан аныал-
рыгар анал программа, үе-
рөтөр кабинет суога, биб-
лиотека да көмөтө кыра-
тэ. Билигин Галина
Александровна балачка
кабинетте / теринэ,
уучка тылын уюна лите-
ратуратын дүрүнөтөн үө-
рөтүнө чоңу ханыкк ха-
ныкк, дүрүнөтөн түүх-

онгорулдор, рефераттары,
дакылзаттары суруйал-
дар, Кинилэр үлөдөрүн
учуутал хонтуруулдуур,
харатыгар көннөрүүдөрүн
онгору, сүбэлдир. Үөрө-
нөччүн атын литератураны
ытта үлөдөн, дьон анал-
гар сагара, бөбөтүн санаа-
тын ситимнээхтик сыйм-
нара үөрөнөр

а болгохтон уу ордук уу-
арта балачча чогулаубут
ийдөбүз ситисте. Билиги,
иу барытын эридынэстин
Зарбакка, учуутал нуучча
тылын уовна литература-
тын үөрэтинтин со ох
болпуруостарыгар, кылаас
тайыннагы үлэтин сорох
ошоткондог тахтхохнут.

Учууталлар атырдах
ийынаагы субэ муннах-
тарыгар Чурапчи орто ос-
кулатын иуучча тылагар
учуутаха А. П. Фелорова
нуучча тылым үөрэтинге
туладымр айга улахан са-
бадыллаатын, ошолор
оскулаттан атын кирте
кылындын көптөрг тыл-

Тохсус кылааска өбтөн
уруйуу теориятын үөртөр
практикадай занатислар-
таах уруок килэтирилди-
тэ. Маана үөрэнээчиллэр
(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

1 КҮНҮНЭЭБИ КӨРДӨРҮҮЛЭРЭ

Бүтээгдэхүүн		Бүтээгдэхүүн		Орлог		Бүтээгдэхүүн		Бүтээгдэхүүн		Бүтээгдэхүүн		Бүтээгдэхүүн		Бүтээгдэхүүн	
1983 г.	1984 г.	1983 г.	1984 г.	1983 г.	1984 г.	1983 г.	1984 г.	1983 г.	1984 г.	1983 г.	1984 г.	1983 г.	1984 г.	1983 г.	1984 г.
1583	1623	206	201	153	135	1123	1400	77	30	—	—	2520	2590	1790	1448
616	852	199	99	130	69	594	818	46	23	—	—	1160	1167	795	678
1373	1675	247	253	160	122	1103	1461	65	51	—	—	2311	2324	1390	1029
1098	1229	215	175	134	132	609	826	68	45	—	—	1844	1722	1340	1172
558	803	204	164	99	113	278	869	63	40	1	4	1150	1342	—	—
					571	3707	5374	319	189	1	4	8985	9145	5315	4327

